

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. No. 176

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo

Calle CORRIENTES 633, Esqr. 43, U. T. 31 Retiro 3834

Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, 10. septembra 1932

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

NEMŠKI MILITARIZEM SPET DVIGUJE GLAVO

BERLINSKA VLADA ZAHTEVA ZA NEMŠKO ENAKOPRAVNOST V OBOROŽEVANJU — VELIKA VOJAŠKA PARADA "JEKLENIH ČELAD"

Baron von Neurath, nemški zunanji minister, je pretekli teden izročil francoskemu poslaniku v Berlinu spomenico, naslovljeno na pariško vlado, v kateri Nemčija zahteva, da se tudi njej prizna pravica do enakopravnosti z ostalimi državami v pogledu oboroževanja, pravice, katere po versailleski mirovni pogodbi nima, ker ji je mirovni pakt omejil številčno moč vojske na 100.000 mož in ji poleg tega zabranil gradnjo podmornikov, tankov ter letal za bombardiranje. Nemška vlada sicer izjavlja, da hoče sodelovati pri prizadevanjih za enakomerno razorožitev, a samo pod pogojem, da se ji prej prizna pravica, da se sme, v svrhu lastne obrambe, oborožiti tako, kakor se smejo in se oborožujejo ostale države. In smatra, da bi njeno sodelovanje na razorožitveni konferenci, ki bo kmalu obnovila svoja zasedanja, ne imelo nobenega smisla, če se ji ta pravica ne prizna.

Ta nepričakovana nemška zahteva je vzbudila povsod mnogo pozornosti, pri nekaterih sosedih, predvsem med Francozi in Poljaki, pa so se celo začeli razburjati duhovi, katerih prav gotovo ni mogla pomiriti velika vojaška parada bivših nemških bojnikov, takozvanih "jeklenih čelad", ki se je vršila par dni pozneje, v nedeljo, v glavnem mestu Nemčije.

Na prostornem letališču v Tempelhofu pri Berlinu se je zbralo 150.000 vojaško oblečenih članov organizacije "Stahlhelm", ki so celih šest ur defilirali pred vodstvom organizacije, pred člani vlade in skupino hoheneollernskih princov, med katerimi je bil tudi bivši prestolonaslednik. Orjaški militaristični paradni množica, katero so novinarji cenili na 300.000 oseb,

in ki je navdušeno pozdravljala bivše bojevnike.

Po končanem defiliranju je "jeklene čelade" nagovoril njihov poveljnik Seldte, ki je naglašal, da se bodo bivši bojevniki požrtvovalno borili za Nemčijo do končne zmage. Nacionalistični voditelj Duesterberg pa je v svojem govoru povdarjal, "da je nemški vojak vedno zmagal na vseh bojiščih in se vsaki krat vrnil domov vojaško nepremagan" ter da se "trinajstletni boj bliža končnemu cilju z ustanovitvijo novega Reicha, ki se bo oslanjal na organizacijo bivših bojevnikov".

Vsa znamenja kažejo, da se je v Nemčiji začelo močno probujati staro vojaško navdušenje, tako skrbno negovano med nemškim narodom v predvojni dobi. Sedanja baronska in monarhistično navdahnjena vlada to navdušenje dreza in šegeče, da bi spet vzplamtelo z vso silo. In pri tem poslu ji prav vneto pomaga opozicijski hitlerizem. Voditelji fašizma zahtevajo v svojih govorih, da Nemčija odpove pokorščino versailleski pogodbi ter da se začne oboroževati. Ker šteje fašizem največ pristašev med mladino, se je predvojni duh, kateri v "Stahlhelmu" nikoli ni zamrl, začel vzbujati sedaj tudi v vrstah nemškega narasčaja.

Ko se je pretekli četrtek prikazal Hitler v berlinski sportni palači, kjer se je vršil velik fašistovski shod, ga je množica njegovih pristašev sprejela s staro imperialistično pesmijo "Deutschland ueber Alles".

In to je gotovo eden izmed zgovornih znakov probujajoče se predvojne duševnosti.

Francija še ni odgovorila na nemško spomenico, marveč je sporočila njeno besedilo vladam vseh onih držav, ki so podpisale mirovni pakt,

Odmevi Beuthenskega procesa

Peterim članom nemških fašističnih napadalnih oddelkov, ki jih je bilo izjemno sodišče v Beuthenu obsodilo na smrt, je pruska vlada spremeniла smrtno kazen v dosmrtno ječo. Vlada utemeljuje svojo odločitev z dejstvom, da obsojenci še niso vedeli za nove stroge določbe Hindenburgovega protiterorističnega dekreta, ko so izvršili zločin na osebi komunista Pyzrucha, ker se je bil dekret objavil komaj eno uro prej v Berlinu.

Vsekakor pa pripisujejo politični krogi temu von Papenovemu koraku tudi velik političen pomen in ga tolmačijo kot važno koncesijo napram Hitlerju, ki je bil zagrozil vladi z represalijami za slučaj, da bi se smrtne obsodbe res izvršile. Morda pa se von Papen ni zbal toliko teh groženj, nego so mu začela križati račune pogajanja, ki so jih pričeli voditelji hitlerizma s katoliškim centrom v svrhu osnovanja parlamentarne koalicije, katera bi pomenila veliko nevarnost za položaj sedanje vlade.

Von Papen je vedel, da bi vladna nepopustljivost v beuthenski aferi samo pospešila fašistovsko - katoliški sporazum; tega pa si nikakor ne želi.

Kakor se zdi, se nemška vlada menda ne namerava preveč ozirati na francoski odgovor, naj že bo tak ali tak. Tako vsaj smemo sklepati po besedah vojnega ministra generala von Schleicherja, izgovorjenih v Koenigsbergu pred zastopniki tiska. Von Schleicher je dejal, da bo nemški vlada "v vsakem slučaju ukrenila vse potrebno za državno obrambo" in da "ne bo več dovolila, da se z Nemčijo postopa kakor z državo drugega reda."

V takšnem slučaju pa bi moglo priti do resnih zapletljev, če bo Francija na vsak način hotela doseči, da Nemčija spoštuje določbe versailleske pogodbe.

GOSPODARSKA KONFERENCA V STRESI

VPRAŠANJE GOSPODARSKE POMOČI PODONAVSKIM DRŽAVAM — STALIŠČE EVROPSKEGA BLOKA — ZASTOPANIH JE PETNAJST DRŽAV

V italijanskem mestu Stresi, ob jezeru Lago Maggiore, se je v ponedeljek otvorila gospodarska in finančna konferenca, na katero so poslale svoje zastopnike naslednje države: Anglija, Francija, Nemčija, Italija, Avstrija, Belgija, Bolgarska, Grčija, Čehoslovaška, Poljska, Holandska, Jugoslavija, Rumunska, Madžarska in Švica. Konferenca, za katero so se bile omenjene države domenele že v Lausannei, ima nalogo, da pruča sredstva za gospodarsko in finančno vzpostavitev držav iz Srednje in Vzhodne Evrope ter da svoje zaključke sporoči študijski komisiji, ki proučuje vprašanje ustanovitve Evropske Zveze.

Konferenci predseduje francoski zastopnik Bonnet, ki je v otvoritvenem govoru očrtal položaj podonavskih držav. Naglasal je, da so cene poljedelskim produktom padle v poslednjih treh letih za 60 od sto in da je to dejstvo pomenilo za podonavske države pravo katastrofo. Naloga konference je, da najde rešitev iz tega obupnega položaja, ki pogubno vpliva tudi na gospodarski položaj ostale Evrope in vsega sveta sploh.

Jugoslavija, Poljska, Rumunska, Madžarska, Lotvinska in Litvanska so se združile v takozvani agrarni blok ter so sklenile, da bodo na konferenci složno nastopale. Vse te države so, več ali manj, zadolžene pri Angliji, Franciji, Belgiji in Švici, in jim radi kritičnega gospodarskega in finančnega položaja sedaj ni mogoče odplačevati davkov v gotovini. Domenile so se radi tega, da bodo od svojih upnikov zahtevale, naj sprejmejo v odplati Nemčija odpove pokorščino pridelke ter naj v to svrhu določijo posebne prednostne tarife za uvoz iz držav,

ki tvorijo agrarni blok. Če države-upnice ne bodo sprejele te zahteve, bodo dolžniki prekinili odplačevanje dolgov.

Rešitev tega vprašanja bo gotovo naletela na velike ovire, ker se bodo tu močno križali interesi posameznih držav.

Konferenca v Stresi je nekaka predpriprava za bodočo mednarodno gospodarsko konferenco, katere uspeh je v masičem odvisen od izida sedanjih pogajanj.

Obmejni incident

Prebivalci nekaterih perujskih vasic v bližini kolumbijske meje so vpadli 1. t. m. na ozemlje sosedne države ter se polastili naselbine Leticia, kjer prebiva tudi precejšnje število Peružcev. Pozapri so zastopnike oblasti kolumbijske republike ter izvesili perujsko zastavo. Dogodek je presenetil tudi vlado v Limi, ki je brž izjavila, da so ta napad najbrž izvršili nasprotniki sedanje vlade, ker bi ji hoteli povzročiti preglavice. Ker so kraji, v katerih se je dogodil incident, v zelo slabih zvezah z ostalim svetom, se še niso doznale zanesljivejše podrobnosti. Vsekakor pa izgleda, da ne bo prišlo do zapletljev med Peružem in Kolumbijo, ker je tudi vlada te poslednje države prepričana, da se gre za vpad, ki je čisto zasebnega značaja.

BOMBNI ATENTAT V GENOVI

V soboto ponoči je z močnim pokom eksplodiral v Genovi, blizu delavnice družbe "West General Electric", kjer se nahaja tudi star plinohram, velik peklenjski stroj. Policija domneva, da so to naredili ekstremistični protifašistični elementi ter je uvedla preiskavo, da bi izsledila atentatorje. Eksplozija ni povzročila človeških žrtev.

PODJETJE g. VIKTORJA SULČIČA JE DOBILO TE DNI PRAVDO S HIPOTEKARNO BANKO

Kakor smo svoj čas poročali, je podjetje, kjer je solastnik tudi naš rojak g. arhitekt Viktor Sulčič, dobilo pred šestimi leti prvo nagrado za načrt nove palače buenosaireske hipotekarne banke. Iz raznih vzrokov se pa nova palača banke ni gradila in podjetje g. Viktorja Sulčiča, ki je med tem že napravilo po nalogu banke vse načrte za zgradbo, je bilo primorano tožiti. Na prvi istanci je sodišče obsodilo hipotekarno banko na izplačilo nagrade in stroškov za tožbo. Ta je pa napravila rekurz na najvišjo instanco, ki je preteklo soboto potrdila odločitev sodnika prve instance. Tako bo morala zdaj banka plačati podjetju g. Viktorja Sulčiča preko 400.000 pesov.

Našemu odličnemu rojaku iskreno čestitamo, da je končno našel pravico in da mu bo zdaj dano uživati zasluženi sad svojega dolgoletnega truda.

Dr. VELJANOVIĆ OPERIRAN

Tudi zdravnikom bolezen ne prizanaša. Zaradi vnetja slepiča se je moral g. dr. Kosta Veljanović pretekli teden podvreči operaciji, ki je dobro izpadla. Tudi med Slovenci splošno priljubljenemu dr. ju Veljanoviću želimo skorajšnje popolno okrevanje.

KONCERT V JUGOSLOVENSKEM KLUBU

Odbor Jugoslovenska kluba nam sporoča, da se bo dne 18. t. m. ob 17. uri vršil v klubovi dvorani v ul. Bolívar 1109 koncert. Nastopila bo znana delkamatorka gdna Nuri Eolsona Comanges. O njenih prejšnjih nastopih je buenosaireski tisk spregovoril že večkrat nadvse pohvalno.

V isti dvorani se bosta vršila družinska sestanka članov in prijateljev kluba dne 11. in 25. t. m. ob 17 uri. Za člane vstop prost, za vabljenec gospode \$ 2, za dame \$ 1.

JUTRI VSI NA SESTANEK V SPD I

Jutri se bo vršil, kakor je že bilo napovedano v prejšnji številki našega lista, važen društveni sestanek v prostorih Slovenskega prosvetnega društva I na Paternalu, ul. Trelles in Añasco. Sestanek sklicuje pripravljalni odbor Zveze slovenskih izseljenskih društev v Južni Ameriki, ki tem potom ponovno poziva našo trezno javnost, da se ga polnoštevilno udeleži. Razpravljalo se bo o važnem vprašanju ustanovitve Zveze in o morebitnem prevzemu SLOVENSKEGA TEDNIKA. Pridite, rojaki in rojakinje, točno ob 16. uri.

ISČE SE

Edvard Trobec iz Vel. Dola pri Pliskovici zaradi ureditve dediščine. Pogrešajo ga od 1. 1930. Kdor bi kaj vedel o njem, je naprošem, da javi njegovemu žalostnemu bratu in ostalim v ul. Guara 651, Buenos Aires.

PROSTA ZABAVA

V nedeljo dne 18 septembra bo v društvenih prostorih S.P.D. I v ulici Trelles in Añasco na Paternalu prosta zabava s plesom in srečolovom. Ker ne bo drugega programa prične ples točno ob 4 uri popoldne. S tem hočemo vstreti tudi tistim, ki so mnenja da damo vedno premalo časa za prosto zabavo in ples. Splošna vstopnina 50 centavov. Ne zamudite prilike.

Tajnik

ODPOTOVALA JE

Pretekli teden je odpotovala k svojemu možu v notranost republike Julka Konič, požrtvovalna članica SPD I. v Buenos Airesu. Želimo mnogo sreče in vspeha pri novem podjetju.

POSEBNA UGODNOST ZA NAROČNIKE

Kakor vsako leto, tako hočemo tudi letos nuditi svojim čitateljem in naročnikom tekom meseca septembra poseben popust za naročnino. Kdor podaljša naročnino ali pa kdor se na novo naroči na SLOVENSKI TEDNIK, plača za dobo enega leta samo \$ 5, če nakaže denar tekom tega meseca; za pol leta

pa \$ 3. To velja, kakor že rečeno, samo za mesec september. Požurite se torej, rojaki in rojakinje.

NAROČNIKOM NA ZNANJE

Naročnino lahko poravnate tudi v društvu SPD I vsak večer, ob nedeljah in praznikih pa popoldne. Nabirati naročnino je opravičen samo društveni tajnik tov. Jan Kacin, ki sprejema istotam tudi nove naročnike. Na ta način si prihranite stroške za priporočeno pismo in vse sitnosti, ki so z nakazilom v zvezi.

Upravništvo

ZENSKI SVET ZA JULIJ IN AVGUST

Te dni smo prejeli "Ženski svet" za julij in avgust. Naročniki in naročnice ga dobe v uredništvu ali pa v SPD I na Paternalu.

HIMEN

Danes sta se vzela g. Josip Sigulin, tajnik SDD "Triglav" v Rosariju, z gđe. Afra Budihna. Bilu srečno!

ČESTITKE

Slovenska prosvetna društva v Buenos Airesu čestitajo vrlemu tovarišu Josipu Sigulinu in njegovi simpatični soprogi, ki sta si danes prisegla večno zvestobo. Na mnoga leta.

Odbor SPD I in SPD II.

- HOTEL -

Restaurant SLOVANSKI DOM

Máximo S.

Av. L. N. Alem 1044

Buenos Aires

Prava domača kuhinja
Pivo - Pilsen in Quilmes
Čiste - Postelje za \$ 0.80.

"La Favorita"

Novoporočenci bodo našli pri nas prav gotovo najboljšo postrežbo po neverjetno nizkih cenah za umetniške slike. Elegantne poročne obleke z vencem, tulom in vsemi pritiklinami brezplačno na razpolago. Darujemo povečavo. Naročnikom „Tednika“ poseben popust. Ugodne zveze s tramvajem 49 in 83; omnibusi „Flores“, „Plaza Italia“ števil. 13, 15, 43, 54, 70, 101 vozijo mimo. 12 slik za \$ 4.— PAULINA BRUSILOVSKA, calle Varela 1201.

Drobiž iz Cordobe

Pravijo, pravzaprav gola resnica je, da se nekatere bivše igralko v SPD III izstopile iz društva, ker niso bile zadovoljne z oceno v SLOVENSKOM TEDNIKU o zadnji prireditvi. Društveni odbor je sklenil, da bo društvo, če se vrnejo, v bodoče poslalo pohvalno oceno in njihovo sliko v tedensko revijo "Caricatura Universal".

Pravijo, da se Fik Fak razume na krave in vole in teleta ter da tudi dobro ve, kako se hruške pečejo. Kaj je ženska nežnost, je pa šele v Cordobi zvedel. A resnici na ljubo mora reči, da je bil pri tem zelo razočaran.

Pravijo, da je mnogo takšnih ljudi, ki ne razumejo, kar čitajo. Če n. pr. napišeš besedo deklet in krava v enem stavku, bo kakšno deklet mislilo, da njo nazivaš s kravo. Boljše je, da sličnih stvari ne pišemo več, zakaj drugače bodo ta dekleta bujne fantazije še nas fante zamenjale navsezadnje z voli.

Pravijo, da dve dekleti še ne zastopata ves nežni spol. Cicer pa se Fik Fak razveseli, tudi če se z metlo zavrti.

Pravijo, da so bivše igralko, odkar ne prihajajo več v društvo, obolele na melanholiji. Da ozdra-

vijo, so se zatele po jazbečovo mast.

Pravijo,

da tam na Krasu so se zbrali da bi članek skupaj dali. Jazbec mu je kume bil. mesec pa mu je svetil. A botra ga skrije v hlače, ko Fik Fak mimo priskače.

Fik Fak

Listnica uprave

Ludvik Skok: Izgubljene številke smo vam ponovno poslali. Vaše nakazilo je prišlo v redu. Zdravo!

Viktor Zabukovac: Prejeli v redu, srčna hvala. Poravnano imate do koncem januarja 1933.

Jožef Trobec: Uredili smo kakor ste želeli, samo v prejšnji številki nismo mogli objaviti, ker je vaše pismo prišlo prepozno. Pozdrav.

Anželin Karel: Izgubljene številke smo vam poslali te dni enkrat. Upamo, da jih boste prejeli v redu. Zdravo.

Josip Maljavac: Najlepša hvala za nakazilo. Poravnano imate do koncem leta. Pozdrav.

Bensa Andrej: Hvala za nakazilo. Poravnano do 31. marca 1933. Zdravo.

PENZIJON ZA \$ 40

Stanovanje, hrana in perilo za \$ 40. Calle Anchoris 152, 2. nadst. desno. Pol kvadre od Entrerios in Caseros.

Kdor ima

BLENORAGIJO

mora vedeti:

- 1) Nič mu ne koristi, da se leči na mesečne obroke, ker mu bolezen tako podaljša.
- 2) Ne izplača se mu, da se da pregledati brezplačno.
- 3) Ne sme dovoliti, da se ga leči z injekcijami, ker je to zastareli način, ki povzroča komplikacije.
- 4) Ne sme upotrebljavati razna zdravila brez zdravniškega prepisa, ker si v nasprotnem slučaju kvvari želodec in živce.

Zatecite se na

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

ODPRTO

od 10 do 12 in 15 do 21 ure

NIMAMO PRAKTIKANTOV NE BOLNICARJEV

MALO VEČ RAZUMA PRIJATELJI

Ker sem v številki 169 SLOVENSKEGA TEDNIKA napisal članek "Kje je naša rešitev?", mi je neki "brezposelni goriški rojak" hudo zameral, češ da vsiljujem ljudem tisto, česar ne marajo in ne potrebujejo — izobraženo. Stradajočemu delavcu nuditi znanje je, po njegovem modrovanju, največja nesmiselnost. Zato mi svetuje, naj napravim revolucijo razuma, katero svetujem članom Prosvete, najprej v svojih možganih.

Vsak trezen nasvet mi je bil vedno dobrodošel in če je bilo le mogoče, sem vselej skušal upoštevati predloge in nasvete svojih tovarišev. Tudi "prijatelju" iz "Borbe" bi se najlepše zahvalil za nasvet, če ne bi bil prišel malce prepozno ž njim. Za revolucijo v svojih možganih skrbim jaz že dolga leta in napravil bom vse, kar je v mojih skromnih močeh, da bodo isto delali tudi moji tovariši, ker bolelo bi me zelo, če bi se našel med njimi takšen, katerega miselnost, oziroma "nemiselnost" bi bila tako neresna in čudna, kakor jo imajo "prijatelji" okrog "Borbe".

Kaj mislijo prav za prav ti ljudje? To bi jaz rad vedel. Kaj mislijo, da bodo zrušili današnji družbani red in vzpostavili pravičnejšega z blatenjem in nelepim zmerjanjem svojih lastnih bratov? Kaj je morda to na programu njihove stranke? Jaz mislim, da ne, zakaj, v kolikor mi je znano, imajo skoro vse narodnosti v Argentini svojo

komunistično stranko, ki je, kakor povsod na svetu, podrejena osrednjemu odboru. Te posamezne skupine izdajajo liste oziroma slične panflete, kakor je "Borba". Ampak niti v enem teh listov in panfletov ne boste našli nersramnih in nepotrebnih napadov na lastne brate in stanovske tovariše.

V "Borbi" napadajo naši komunisti v prvi vrsti nas, kakor da bi mi bili krivi vseh krivic in vse nesreče proletariata, kateremu pripadamo mi prav tako kakor oni.

Jaz mislim, da bomo z resnim, sistematičnim in treznim tihim delom mnogo več napravili in dosegli za naše skupne delavske pravice, kakor pa s kričanjem in brezplodnim kvantanjem. Istočasno pa sem tudi mnenja, da so ciljem proletariata takšni komunisti, ki se zbirajo okrog "Borbe" bolj škodljivi nego koristni. In škodljivi so zato, ker so nesposobni, ker jim manjka potrebne izobrazbe in takt, s pomočjo katerega bi na pošten način mogli privabiti k sebi vse svoje brate, ki so deležni v isti meri današnjih družabnih krivic, in jih navdušiti za požrtvalno borbo za skupne cilje delavstva.

V slogi bomo kaj dosegli, dragi tovariši, in ne v neslogi. Pa tudi vedeti moramo, kaj hočemo in dobro poznati pota, ki nas povedejo k skupnim ciljem, če jih hočemo resnično doseči. Zato pa je treba izobrazbe, treba ti- ste revolucije v možganih, ki

jo svetuje "prijatelj" v "Borbi" meni, zato ker ne ve, da je njemu mnogo bolj potrebna. Če bi bolj natančno prečital moj članek "Kje je naša rešitev?", bi videl, da je bilo v njem še marsikaj povedanega, ki bi njemu služilo za začetek uspešne možganske revolucije.

Če jaz kaj napišem, napišem zato, da čitatelji razumejo, ne pa zato, da ne razumejo, kakor delajo uredniki "Borbe", ki pa ne bo borba v pravem pomenu besede, če ne bo radikalno reorganizirala svojega uredništva in postavila tja ljudi, ki so sposobni in ki se bodo zavedali svojega važnega in odgovornega dela.

Iz vsega, kar piše "Borba" človek lahko sklepa samo tole, da so ljudje, ki jo tako salamensko čudno pišejo, zmešani, ali pa mislijo, da so čitatelji zmešani. Ker pa je slednje nemogoče, bo najbrž držalo le prvo. Zato jim ne morem pomagati drugače, kot da prav iz globine svoje duše vzdihnem: "Bog daj noreem pamet!"

Jan Kacin.

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, calle Belgrano 3135.

HUDA SODBA

Pred idrskim sodiščem se je zagovarjal 50-letni posestnik France Brodnik iz Osojnice pri Idriji zaradi zasmehevanja finančnih stražnikov. Brodnik se je pred 12 leti naselil v Osojnici. Prišel je z druge strani meje in si v vasi kupil hišo in posestvo. Karabinerjem in finančnim stražnikom je napravil vse do zadnjega marsikako prav veliko uslugo. Pred kratkim pa je bil v družbi nekega dvolastnika iz sosednje vasi.

Izpil je že precej kozarcev vipaveca in v vinskem razpoloženju pričel zabavljati čez karabinerje in finančne stražnike. Neki finančni podčastnik, ki ga je slišal, ga je aretiriral in izročil sodišču. Bil je obsojen na leto dni ječe.

PENSION ZA ŽENSKO

Ženske se sprejmejo na hrano in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Telefon in radio na razpolago. Lepa ugodnost za iskanje služb po telefonu. — Calle San Blas 991. — U. T. 59 Paternal 2499.

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaar

Diplomirana

babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBES 178

U. T. 62 Mitre 3755

(1 kvadra od Rivadavia)

Na hrano in stanovanje

sprejema možke, ženske in poročence.

Klijentom, zlasti ženskam in matrimonijom, prekrbi potom dobrih zvez brezplačno nameščenje

Pension Viena

Sta. Fe 1933

U. T. 44 - 5207 — Bs. As.

Priporočata se lastnik

E. KRAVANJA

NAJSTAREJŠA GOSTILNA

NA PATERNALU

GORIŠKI GRAD

je bila otvorena pred kratkim v prostorih bivše restavracije "EUROPA". Toči se prvovrstna pijača. Prijetni in lepo urejeni prostori v kleti (podrum). Priporočata se svojim starim gostom in vsem prijateljem dobre jedače in pijače

JOŽEF SATEJ

GARMENDIA 4909

AVALOS 102

BUENOS AIRES (LA PATERNAL)

DENARNA NAKAZILA

svojcem v Domovino izvršujemo hitro, poceni in sigurno.

JUGOSLOVENSKEM ODDELKU

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires

ODPRTO DO 7 URE ZVEČER, OB SOBOTAH DO 15

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu, Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament
NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7.
(prej Lavalle 310)

PISMO SLOVENSKEGA RUDARJA IZ AMERIKE

Tudi rudarji v Ameriki delajo samo po 3 dni na teden — Ravnatelj gimnazij kopljejo premog — Domačini so še na slabšem ko priseljenci — Slovenski farmarji v Kansasu — Kako je s slovensko mlado generacijo

Kansas, konec julija. Pri nas je navada, da pri- enemo pogovor s kakšno be- sedo o delu. Marsikje pravi- jo, da se mora vsak pogovor pričeti z vremenom. Toda pri nas smo menda pač bolj praktični, ker vemo, da je delo za nas delavce važnejše kakor pa vreme. Prišel bom torej o delu.

Tu v jugovzhodnem Kana- su je nekaj premogorovov, v katerih je bilo svoj čas zapo- slenih več tisoč ljudi. Kakor vsepovsod po Zedinjenih dr- žavah, tako tudi tukaj peša ta obrt. Pred par tedni so u- stavili obrat v zadnjih treh večjih rovih, kjer je bilo za- poslenih nad tisoč delavcev, med temi četrtnina naših ljudi.

In med temi sem tudi jaz. Že štiri leta delamo povpre- čno samo po tri dni na teden. Včasih sem imel kaj "boljše- ga" okrog teh rovov, toda za- dnja leta, ko vsa industrija peša in ker sem se tu v Kana- sasu nekako udomačil, sem moral vzeti v roke, kar se je dobilo, torej tudi navadno delo.

Ne zameri mi, če bom zdaj- le malo pofilozofiral o "ča- stnem" in navadnem delu. Veš ko sem bil pred par le- ti na obisku v domovini, so me vpraševali znanci in nek- danji prijatelji, kaj je v A- meriki prav za prav moj po- sel. Ko sem jim povedal, da

delam v rudniku, se jim je to zdelo zelo nizko in poni- ževalno delo. Spoznal sem, da ti ljudje veliko bolj cenijo delo cestnega pometalca, samo da le ima kakšen cesarsko- kraljevi znak na klobuku ali pa delo človeka, ki opravlja najnižje, sužensko delo v pi- sarni. Pri nas pa gleda svet na te reči precej drugače, kar lahko razvidiš tudi iz nasled- njih dveh primerov, ki sta se dogodila v tej okolici.

Mr. Carrol, ravnatelj sred- nje in osemrazredne osnovne šole, je ob koncu šolskega le- ta zahteval povišanje plače za prihodnje leto. Šolski od- bor je to zahtevo odklonil. Njegova plača je znašala 150 dolarjev na mesec, kar res ni bilo veliko. Takoj ko se je končala šola, je ravnatelj Carrol povprašal "bosa" pri premogovniku za delo in ga je dobil. Delo se je takrat lah- ko dobilo in zaslužek je bil primeren. Delal je vse počit- nice in tudi po začetku šole je ostal med nami v rovu, na- mesto da bi bil šel učiti. Za- služil je pri nas okrog 200 dolarjev na mesec. — Toda šolski odbor z njegovim na- mestnikom ni bil zadovoljen in naslednje leto je Mr. Ca- rrola pozval, naj vnovič pre- vzame ravnateljstvo obeh šol, ter mu plačal po 200 dola- rjev na mesec, kakor je za- služil pri nas. Mr. Carrol je

šel ravnateljvat in ni ga bi- lo več med nas.

Mr. Van Norsdal, zdaj ravnatelj srednje šole v Armi, je pred petimi leti poučeval zgo- dovino prav na tej šoli. Ob koncu leta je zahteval povi- šanje plače za prihodnji ter- min, in ker mu niso ustregli, je pustil svoje mesto in pre- vzal umazano mehanično de- lo pri popravljanju starih av- tomobilov. Tu je delal par let. Ko so mu potem poviša- li plačo na šoli, je spet pre- vzal profesuro. — Oba ta dva človeka imata izobrazbo dr- žavne univerze.

Mnenje o "častnem" in o "nizkem" delu je pri nas to- rej precej drugačno kakor pri vas. Katero je pravo, res ne vem. Menda nobeno. Ne naše — pohlep do dolarjih, brez ozira na vse drugo — niti vaše — tisto vihanje no- su nad vsakdanjim delom.

Da je kriza oplazila Zedi- djene države še bolj kakor pa Evropo, to lahko vsak dan čitaš v našem časopisju. Pa inozemci, in tako tudi naši ljudje, lahko precej laže pre- našajo to mizerijo kakor pa domačini. Pač iz preprostega vzroka, ker so si tujei v le- pih časih, ko se je še nekaj delalo, skušali prihraniti ka- kšen dolar za deževne dni. Povprečni življenjski stan- dard je bil pred to krizo pri domačinih precej višji kakor pa pri inozemcih. Domačin je zmerom sproti porabljal, kar je zaslužil in živel iz rok v usta, inozemec pa si je pri- trgoval od ust in mislil na slabe čase, ki lahko pridejo, in štedil. Zdaj je pa seveda narobe. Inozemski delavci si v splošnem skušajo urediti lastne domove, pri hišah go- jijo vrtove, kjer je le mno- goče, in tako sami pridelu- jejo zelenjavo, redijo kokoši, kravo itd. Veliko več doma- činov živi po najetih stano- vanjih kakor pa priseljencev. To razmerje ima velik pomen tudi pri stavkah in drugih mezdnih sporih, ko inozem- ski delavci veliko lažje vztra- jajo kakor pa stari Američa- ni.

Naša država Kansas je v splošnem agrarna dežela, in- dustrije je malo, pridelava več pšenice ko vse države v Unji skupaj. Lani je slabo o- brodila, toda starih zalog je še toliko, da bi ljudem ne bi- lo treba stradati belega kru- ha, če bi med sestradanimi množicami in temi zalogami ne sedel bog — profit. Na- vadno je tu v osrednjem za-

padu vsako poletje suša. Le- tos pa je bilo v juniju in ju- liju dovolj dežija in letina kaže izborna. Toda to bore malo pomaga farmarju, ko pa pridelki nimajo nobene cene.

Slovenske farmerje dobiš povsod po Združenih drža- vah, od New Yorka do Cali- fornije. Tudi tukaj na jugo- zapadu jih je precej. Po ve- čini imajo svojo zemljo, od 40 do 320 akrov; največ jih je, ki imajo po 80 akrov, to je 40 naših oralov. Te čase večkrat koga obiščem. Jadi- kovanje kakor povsod, v re- snici pa imajo vsake stvari precej za življenje, samo do- larjev jim manjka, za davke itd. Kakor po vsem svetu, ta- ko so tudi pri nas farmarji zelo nazadnjaški, in ker je Kansas dežela farmarjev, je tudi dežela precej nazadnja- ška.

Naša društva prirejajo po- leti takozvane "piknike" ali izlete v naravo. No, tu v A.

živimo bolj na deželi. Naše mesto šteje par tisoč ljudi in mi je bolj všeč kakor pa ži- vljenje v velemestih. Chicaga se ne morem privaditi, čeprav sem bil tam že nad dvajset- krat po teden dni, dva ted- na. Teden dni — pa imam zadosti tistega hrupa, ki gre človeku na živce. Malo meste- ce, ki nudi človeku udobno- sti civiliziranega življenja, hišo, obdano z drevjem, zele- no travo, cvetjem in vinsko trto, par sto kokoši in kravo za domače potrebe in včasih malo popotovanja čez doma- čo mejo, da vidiš, kako žive ljudje na divjem zapadu in po vzhodnih mestih z nebo- tičniki — to mora človeku zadostovati, dokler tega sve- ta ne spremenimo v kraj bolj- šega.

Pa hotel sem pripovedova- ti o našem pikniku, ki se je vršil prejšnjo nedeljo. Eno izmed društev SNPJ je praz- novalo svojo 25-letnico. Zbra- lo se nas je kakih sto "old smo v naravi vsak dan, ker fajmarjev" ostalo je bila

CENTRALNI EVROPSKI KONZULTORIJ

Hitro in znanstveno zdravljenje vseh bole- zni. — Ženske bolezni, nerednost perila, 606—914, beli tok, kožne bolezni; pljuča, želodec, čreva. Zdravljenje jetike z zlato soljo. Električna. Žarki X.

AVELLANEDA, O'Gorman 179

(dve kvadri od trga)
Sprejema od 18 do 20. ure

JURIDIČNI ŠTUDI "SLAVIS"

Ravnatelj: dr. PEDRO PANDOL TADIĆ

Tri odvetniki in štiri prokuratorji oskrbujejo civilne, trgovske in kriminalne zadeve.

Prevajatelji vseh slovanskih jezikov

SARMIENTO 1011, 5. nadstr. U. T. 35 Lib. 0406

BUENOS AIRES

Para las personas de gusto y Paladar Refinado

recomendamos

PELINKOVAC "POKORNY": de fama mundial, el rey de los aperitivos; de gusto exquisito; ex- celente tónico digestivo.

SLIVOVITZ (SLIVOVICA): Grapa de Ciruelas de primera calidad, muy apreciada entre los cono- cedores de bebidas.

ELISIR "VLAHOV": premiado estomacal corrob- rante.

ELISIR DELL'EREMITA: gran Amaro; merece ser probado.

En venta en todos los buenos Almacenes, Hoteles y Bares. Importador y Unico Concesionario:

"LA ADRIATICA"

S. A. Ind. y Com. Nicolás Mihanovich (IMPORTACION)

Balcarce 351, Buenos Aires, U. T. 33 Avenida 7691

VELIKA ZOBNA KLINIKA

Poprave zob v treh urah
Izruvanje zoba brez bolečin \$ 2
Umetni zobje \$ 15

**PREGLED
BREZPLAČNO**

CORRIENTES 623

Sprejema od 9 — 23. ure

Hočete dobro jesti in piti?

Pridite v

RESTAURANT OSORIO

Našli boste tudi prijetno domačo družbo. — Prostorji popolnoma preurejeni in primerni za bankete in go- stije. — CENE ZMERNE. — Prenočišče 70 cent.

Priporoča se lastnik:

EMIL ŽIVEC

Calle OSORIO 5085

Buenos Aires

mladina. Naši stari zmerom zmajujejo z glavo, češ čudna je ta naša mladina, samo za zabavo ji je. Sportne igre, ples, tudi prepovedano žganje in podobne muhe jim rojijo po glavi. Moje mnenje pa je, da bodo ti mladi v splošnem boljši, kakor pa smo bili mi. Sicer pa je med nami in mladino nepremostljiv prepad in tu ne pomaga nobeno jadikovanje. Vse je zastoj. Mladi so vzgojeni v šolah v drugačnem duhu, jezik nas loči in tradicije dežele. Pa ne bi bil tako velik prepad med nami, če ga ne bi stari še sami ustvarjali. Robato vedenje, pijančevanje, še po tridesetletnem bivanju v tej deželi, starokrajske navade in pa dejstvo, da se nočejo potruditi, da bi razumeli mladino — vse to še pogloblja prepad med nami.

Naš Kansas je nepregledna ravnina brez naravnih gozdov; zapadni del se šteje za peščeno puščavo, ki se razteza med Coloradom in Kansasom. Vročina je pri nas huda in junija, julija in avgusta navadno znaša 100 stopinj F. v senci. Pred leti sem živel v New Mexiki in Colora-

du in posebno v zadnjem je podnebje zelo idealno, pa sem se zelo težko privadil tu.

Še par besed o našem nepozabnem izletu v domovino l. 1930. Well, mislim, da se večini izmed nas še vedno koleca po tistih lepih dneh, in jaz nisem izjema. Prej v vseh 27 letih, kar sem tu, nisem imel nobenega posebnega hrepenenja, da bi obiskal domovino, zdaj pa mi večkrat pride na misel, kdaj bom spet šel pogledat čez lužo. Le ta prometna sredstva so malo preveč zastarela. Pet ali šest dni samo v tisto lužo gledati — to je le malo preveč. Letalstvo se zelo počasi razvija, kar se tiče velikih razdalj, vendar upam, da bo v najmanj petih letih vožnja čez Atlantik mogoča. Potovanja z letali se je tu pri nas zelo pocenilo, vendar še zmerom stane dvakrat toliko kakor vlak. Z dobrimi cestami so se tu zelo razvili tudi avtobusi. Vožnja z njimi je na daljavo precej cenejša kakor po železnici in tudi bolj čisto je, brez dima in prahu, ker so glavne ceste večinoma vse iz betona.

Pa naj bo dovolj teh stva-

ri. Tu ti prilagam izrezek iz lokalnega lista, ki kaže rojstno "hišo" predsednika poslanske zbornice v Washingtonu, John N. Garnerja, ki kandidira za podpredsednika Zedinjenih držav. Ne prilagam je zato, da bi posnemal naše blufarje, ki slepijo ljudi, da v Ameriki lahko tudi najrevnejši dečko postane predsednik, temveč zato, ker je ta bajtica tipična hiša farmerja v južnih državah, kakršnih je še zmerom dovolj. Amerika je pač dežela kontrastov.

"Jutro"

ZDRAVNICA

Centralnega Zavoda A. P.

Dra. Dora Samoilovich

Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Ordinira dnevno od
15. do 20. ure.

NOV FAŠISTIČNI DIREKTORIJ V CERKNEM

Goriški fašistični tajnik Avenanti je imenoval na predlog krajevnega tajnika dr. ja Coradinija nov fašistični direktorij v Cerknem. V direktoriju so dr. Anton Sticci, dr. Guidon Massi, Humbert Zannier, Alojzij De Podesta in Marij Zorza.

POŽAR V ČERNIČAH IN NJEGOVE POSLEDICE

Staremu Andreju Slejku v Černiĉah na Vipavskem je nenadoma zgorela hiša. Na hišo je bil naslonjen senik in tudi tega je uniĉil požar. 70-letni stavec, njegovi sinovi in sosedje so sicer takoj priĉeli gasiti, toda ogenj, ki se je vnel v podstrešju hiše, kjer je bilo nekaj sena, je kljub temu v dobri uri uniĉil obe stavbi, tako da sta zgoreli do tal. Slejko je poĉakal, da se je zdanilo, nato pa odšel h karabinerjem, ki jih ponoĉi ni hotel nadlegovati, in prijavil nesreĉo. Ko je povedal, kako je po nesreĉi nastal požar, ga je karabinerski brigadir Fitia nahlulil, češ da je hišo sam zažgal, ga aretiral in izroĉil sodišĉu. Stavec se je zaman branil. Prijavili so ga, ker je bil zadolžen in je bila hiša zavarovana za 29 tisoĉ lir. Njegove izpovedi, da je požar nastal brŹkone spriĉo iskre, ki je vzletela z ognjišĉa v kuhinji, kjer je bilo na veĉer pred požarom še nekaj Źerjavice, po dimniku na podstrešje, so gladko zavrnil. Sedaj se bo moral nesreĉni Slejko zagovarjati in na sodnji dokazovati svojo nedolŹnost.

Za nakazila in izplaĉila

v angliških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse drŹave celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES Y AMERICA DEL SUD

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni Źe

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista
Mendoza, Paran, Posadas, Rosario, Santa Fe,
Tres Arroyos, Tucumn in Asuncin.

Rosario: calle San Martin 849 y Salta 2809-13
PodruŹnice: Azul, Baha Blanca, Concordia, Crdoba

POTNE LISTKE

Za Jugoslavijo in Italijo
Prodaja po najniŹji ceni

HRANILNICA NA VLOŹNO KNJIZICO
(CAJA DE AHORROS)

Plaĉa 7% obresti

SAMO

Banco Comercial del Plata

(Ustavljena 1911)

Slovenski oddelek
Izvolite se uveriti

Avda. DE MAYO 652

BUENOS AIRES

Uradne ure od 9. do 18., ob sobotah od 9. do 12.

Dr. J. HAHN

ŹENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNKA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA. ANALIZA KRVI IN URINE. SIFILIS — KRVNE BOLEZNI

Tucumn 2729, esq. Pueyrredn

U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zveĉer. Ob nedeljah od 9—11.

NIZKE CENE

Diplomirana
Velika in moderno
urejena krojaĉnica
za moške in Źenske

Velika izbera, najnovejši kroji

SOLIDNA IZDELAVA

ARCO & GORUP

GARMENDIA 4975

U. T. 59 Paternal 1959

BUENOS AIRES

INSTITUTO MEDICO

Callao

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica, Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

KOŹNE: Ekcemi, izpadanje las, lišaji

ŹIVĀNE: Nesparje, omotica, glavo bol.

PLJUĀNE: Bronkitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIĀNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŹELODĀNE: Boleĉine, kislina, razširjenje, rane in povraĉanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŹENSKÉ: Boletno ĉišĉenje, zakasнено pranje. Jajĉnika. Beli tok.

ELEKTRIŠKO ZDRAVLJENJE

DIATERMIA - X-ŹARKI

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Ulica CALLAO 339

I. nadstropje

PO 16 LETIH SE JE VRNIL IZ RUSIJE

Murska Sobota, 6. avgusta
P časi se vračajo posamezniki s svojega križevega pota, ki so ga nastopili pred leti, ko je zajela Evropo vojna vihra. Daleč v tujini so bili zakopani v molku, ni jih dosegel glas svojecev in pisma so se izgubljala na dolgi poti. Pa je ostala le ena beseda: Mrtev je. Spomini nanje so že obledeli, ko se nenadoma ta ali oni po dolgih letih pojavi doma ves tuj in srčen in poslušna jecljajoče besede svojih domačih, ki stiskajo roko nejeverno in plašno njemu, za katerega so že pred leti dali za mašo...

Tako je bilo tudi s Pfliegerjem Petrom iz Ocinja v Prekmurju, ki se je po 16 letih vrnil iz Rusije. Že dolga leta so ga imeli za mrtvega in njegovo posestvo, delež po materi, je dobila sestra. Sedaj se bo reč uredila. Vrnjen mu bo dom, zaradi katerega je prišel od tako daleč.

Leta 1916. je bil poklican k vojakom. Takrat je štel šele 18 let. Pridelili so ga k 27. pehotnemu polku v Gradeu, od koder je šel že po nekaj mesecih na rusko fronto. Pa ni dolgo časa stal v Karpatih. Šli so naprej ter je bil meseca avgusta 1917. ujet s štiristo drugimi pri Przemyslu. Ujeli so jih kozaki in jih odgnali v notranjost dežele. Z vlakom so potovali do Petro-

grada, kjer so bili le nekaj dni v taborišču, od koder so jih pa zaradi revolucije, ki je baš takrat nastala, odpeljali v zapore v Orenburgu, kjer so bili močno zastraženi. Hrana je bila takrat prav slaba. Kruh, voda, polenovka in slabo sočivje je bilo edino, kar so dobivali. V zaporih je bilo preko 1000 zaprtih. Vse te so pozneje razdelili v posamezne kolone in jih spravili na različna državna posestva v Sibiriji.

Pflieger je prišel z drugimi v Ašabad v Turkestan. Z njim so bili še trije Slovenci, ostali pa so bili Nemci in Madžari. Veleposestvo je zaposlovalo 300 delavk in 900 delavcev. Med delavci so bili po večini ujetniki, ki so morali največ delati, a za delo nikdar niso dobili niti beliča. Veleposestvo, ki meri do 3000 oralov, je upravljal neki Nemec, pa tudi sicer je bilo tam kaj mnogo Nemcev.

Delo je bilo zelo težavno. Ob 6. zjutraj so odhajale kolone na delo, oblečene v enotnih delavskih uniformah, s svojimi preddelavci na čelu, ki so morali vse delo nadzi-

SAMO \$ 5.-

plača za celoletno naročnino za
**SLOVENSKI
TEDNIK,**
kdor se naroči
tekem tega meseca.

rati. Razen tega pa je bilo prideljeno še oboroženo vojaštvo, da prepreči vsak morebitni pobeg. Upravnik veleposestva pa je po vrhu vsega še od časa do časa sam nadzoroval vse delo ter vsakega delamrznika zapisal in primerno kaznoval. Za zajtrk so dobivali delavci osminko žganja in kos kruha, dopoldne mleko, opoldne pa običajno hrano, ki je obstajala največ iz juhe, kosa mesa divjih svinj in zelenjave. Opoldne so imeli pol ure prosto. Delali so do šestih zvečer, nato so bili prosti. Pri poljskem delu so največ uporabljali stroje. Vsi delavci na polju so imeli svojo numeracijo.

Vsa ta leta so bili razen njega na veleposestvu še trije Slovenci, in sicer Hoedl, Markovič Maks in Kovačič. Meje veleposestva niso smeli

zapustiti; lahko pa bi, ako bi optirali za Rusijo, kakor je napravilo kakih šest tamkajšnjih ujetnikov. Med tem časom je Pflieger dvakrat pisal domov, a ni nikdar dobil odgovora. Sploh so bili ujetniki od zunanjega sveta popolnoma odrezani. Še za izpremembe v Rusiji sami so malo vedeli, kaj šele za izpremembe v ostali Evropi. Kako so bili izolirani, priča dejstvo, da niti eden tamkajšnjih ujetnikov kljub petnajstletnemu bivanju v Rusiji ne obvlada zadosti ruščine. Beseda Ljening je Pfliegerju skoro neznana. O Stalinu ve le toliko, da mora to biti zelo vplivna oseba v Rusiji. Od ruskega denarja pozna le stare carske rublje; červonce je videl šele pred kratkim. Ker za delo niso bili plačevani, so šli, kadar so kaj rabili, v kantino, ki je potem obračunavala te izdatke z državo, ki je imela veleposestvo v lasti. Pri odhodu so mu obljubili, da mu bodo izplačali ves zaslužek po konzulatih.

Večkrat je mislil na dom ter je hotel zbežati, kar pa je bilo skoro nemogoče. Enkrat je nekdo poizkušal, pa ga je straža ujela, ko je baš plaval

SLOVENSKI TEDNIK

stane septembra
samo
\$ 5.-

preko reke. Zapri so ga v neki stolp, ki je imel na dnu vodo. Siromak je moral dolgo dneve prečepeti v vodi ob samem kruhu. Eksemplarične kazni so jim vzele vsako misel na prostost. Tudi drugi so hoteli zbežati, pa so jih prijeli in nikdar več jih tovariši niso videli in ne slišali o njih.

Na cestah se redkokdaj vidijo berači, ker vsakogar, ki je le količkaj zmožen za delo, zaposli država ter mu daje zato hrano in obleko. Posebno strogo je pri vojakihi, ki ne smejo piti alkoholnih pijač.

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preskrbeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki "Astra", Córdoba 901 vdobite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblik in delavnica.

Velika ----

novost

V barvarni (tintoreriji) "Belga", Córdoba 901, sem otvoril krojaški oddelek, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIČ
JOVAN OSTOJČ

KAPAVICA

hitro zdravljenje po novem naturalističnem načinu

SIFILIS

zdravljenje po načinu prof. Cesarya Judoloro
Dr. Dubrovsky
CORRIENTES 623
Sprejema vsak dan od 18. do 20.

Zdravniski Institut Specialistov

BUENOSAIRESKE IN PARIŠKE UNIVERZE
KRVNE BOLEZNI

Za dosego popolnega ozdravljenja z majhnim stroškom pregledujemo svoje paciente z X-žarki brezplačno in darujemo potrebna zdravila

Spolne bolezni: Prostatitis, težave pri spuščanju vode. Hitro in moderno zdravljenje SYPHILIS in nje posledice in komplikacije. 609—914. Spolna šibkost in zguba semena.

ANALIZA KRVI, PLJUNCA, TOKA IN URINE
KOŽNE BOLEZNI, kronični ekcemi, psoriasis.

Hemoroidi in nabreknjenie žile: Sigurno in hitro zdravljenje po metodi Prof. Dr. Sicard-a, brez operacij in ne da bolnik prekine delo.

NOTRANJE BOLEZNI: Pljuča, zdravljenje jetike po nemškem sistemu: Mollgrad in Goldsalzen. ASTHMA se zdravi po neobčutnem etnologičnem sistemu. SLADKORNA BOLEZEN, DIABETIS, z dijetno in pod strogim, trajnim zdravniškim nadzorstvom urine in krvi.

Revmatizem: Bolezni členkov, Srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, ŽELODČNE BOLEZNI, kisline, povračanje, pomanjkanje apetita, slaba prebava. ČREVEŠNE BOLEZNI: Diarea, krči, konstipacije itd.
GRLO, UŠESA, NOS IN OČI

Posebni prostori za ženske.

X - ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — DIATHERMIA
VISOKA NAPETOST.

1017 - Sarmiento - 1017

Sprejema se od 10 do 12, in od 14 do 21 ure. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 12 ure. — Zdravniški pregled \$ 3.— CENENI ABONAMENTI.

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem rojakom Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

IZKUŠENA

BABICA

FILOMENA BINES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389

Buenos Aires

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.
Atelje SAVA JOVANOVIČ, F. Quiroga 1267, Dock Sud

Sedaj odhaja vedno več transportov ujetnikov iz Rusije, katerih je tamkaj še dosti. Vsi, ki niso optirali, se po prisilnem potu izženejo iz države. Tako je tudi Pflieger prišel z večjim transportom Avstrijev, Nemcev in Madžarov iz Rusije. Na ruski meji, do kamor so imeli oboroženo spremstvo, so jih razposlali na različne kraje, seveda vse na državne stroške saj niso imeli niti beliča v žepu. Potovali so v ruskih delovnih oblekah katere so morali naposled oddati ter so za to prejeli druge obleke. Pfliegerja so poslali k jugoslovenskemu konzulatu v Gradec, kjer je moral ostati 3 tedne, dokler niso našli njegove domovinske občine.

Nad današnjim stanjem v Evropi se je Pflieger zelo čudil. Ime Jugoslavija mu je

GRAFOLOG

svetnega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnoročno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neoženjen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent. za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

Tucuman 586 Bs. Aires

JURIDIČNI KONZULTORIJ

Advokat

Dr. LORENZO SABELLI

CONTADOR NACIONAL

Daje brezplačne nasvete, v vse kraje države Administrativne prošnje, vse sodne, trgovske in konzularne zadeve, posredovanja pri oblastih, intervencije, obrambe pri likvidacijah, penzijah, odškodninah itd.

LAVALLE 1514

ŽENSKÉ BOLEZNI

ŠIBKOST - BELI TOK - NEREDNO PERILO - ŽELODEC, ČREVA, PLUČA

NOTRANJE BOLEZNI

Pregled vrše specialisti

Clinica Medica

RENNER

Od 15. do 20. ure

RIVADAVIA 2580, 1. nadstr.

Dve kvadri od Plaza Once

bilo popolnoma neznano ter je o naši državi prvič slišal v Gradcu. Še večje je bilo začudenje, ko je prestopil našo državno mejo in videl vse velike izpremembe v času njegove odsotnosti. Ker ni imel denarja, je moral potovati peš iz Maribora v Mursko Soboto. Med potjo je našel dobre ljudi, ki so mu pomagali.

Na koncu svojega pripovedovanja, po katerem je sestavljen ta dopis, je izrazil Pflieger veliko zadovoljstvo nad dejstvom, da je zopet doma, češ, da se šele sedaj more povsem zavedati prostosti, katero je tako dolgo pogrešal. Nikdar pa ne bi hotel več iti nazaj v trpljenje, ki ga je

Vredno pozornosti

Potrebujemo nekoliko ljudi, katerim bo dana možnost zaslužiti do \$ 25.— dnevno. Za stroške uniforme itd. je potrebno, da posedujejo \$ 250

Natančne informacije daje: Expedición W.A.W.E.K. Internacional Police calle 25 de MAYO 293, Esc. 7

FANI KERŠEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

napravilo popolnoma apatičnega do vsega.

ZAGONETEN SEKSUALNI ZLOČINEC

V Rio de Janeiro posluje že dolgo zagoneten zamorec, ki napada ženske in jih vlačí v svoje skrivališče, kjer jih zveže, jim strastno priznava in vsiljuje ljubezen, potem jih pa kratko ostriže, jim lepo počeeše lase in izgine, ne da bi jim sicer storil kaj hudega. Že nad 30 žrtev zagonetnega zamorca se je obrnilo na policijo, ki je napela vse sile, da bi čudaka izsledila, toda detektivi ga iščejo zaman. Mož se pojavi zdaj v enem delu mesta, zdaj v drugem, najraje seveda v predmestjih, kjer za varnost in tako poskrbljeno, kakor v mestu samem.

Zamorčevo početje je pa prišlo prav 16-letni zelo lepi Elmiri Megahaesovi. Na policijo je namreč prihitela vsa prestrašena njena komornica in prosila za božjo voljo, naj pohite detektivi takoj v stanovanje Elmirinega očeta, kjer so na šli mlado lepoticó zvezano in ostriženo, po tleh so pa ležali njeni bujni kodri. Detektivi so seveda takoj odšli s komornico in lepa Elmira jim je na žive in mrtve zatrjevala, da jo je napadel zagoneten zamorec. Izkušeni policijski komisar ji pa ni hotel verjeti in kojo je trdo prijel, je priznala, da zagonetnega zamorca sploh ni videla in da jo je ostrigla komornica, ker ji oče ni dovolil nositi kratkih las. Policija je prebrisano hčerko poslala k očetu z nasvetom, naj se on pomeni z njo.

PREPOVED MUSSOLINIJEVEGA FILMA

Dunajski magistrat je prepovedal predvajati film "No-

va Italija pod Mussolinijem", ker je skoz in skoz tendenčen in dela propagando za fašizem.

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunktov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

DOBER PRIJATELJ

je oni ki nudi svojim klientom tudi v teh kritičnih časih

Varnost in Veliko Korist

obavljajoč vse cenjene naloge z največjo hitrostjo in točnostjo, ob najmanjšem strošku, da si na ta način zagotovi še nadalje

ZAUPANJE

katero si je tekom dolgega najkulatnejšega poslovanja pridobil

obresti plačamo za denar uložen na uložne knjižice, ki se vsake tri mesece pripisejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

POŠILJAMO denar v vse kraje Vaše domovine, bodisi v Dinarjih, Lirah ali Dolarjih, katere se dostavi na dom prejemnika, brez da bi on trpel kak strošek, a mi Vam pozneje dostavimo njegov lastnoročni podpis.

PAROBRODNE LISTKE dobite pri nas najceneje.

VPRAŠAJTE PISEMNO ALI OSEBNO

v

SLOVENSKEM ODDELKU

Banco Holandés

de la América del Sud

CENTRALA: Bmé. Mitre esq. 25 de Mayo 300, B. As.

PODRUŽICA: calle Corrientes 1900, Buenos Aires

Uradujemo od 1/29 pa do 19. zvečer, ob sobotah do 15.

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadaanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMAZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje

zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

IZ BRAZILA

V hribovitem delu brazil-
ske države Rio Grande do
Sur je pred nekaj dnevi iz-
bruhnila vstaja proti Varga-
sovi zvezni vladi. Polkovnik
Marcial Terra, ki je obenem
tudi veleposestnik, je zbral
nekaj pristašev ter se proglasi-
l za vodjo revolucije, kate-
ra je pa trajala prav malo
časa. Zveznemu interventorju
Floresu da Cunha se je posre-
čilo prepričati Dona Marcia-
la, da bo najbolj pametno stor-
il, če bo odložil orožje. In
tako se je zgodilo, da se je
ta nova revolucija srečno
končala ob splošnem zado-
voljstvu, ker se radi nje ni
premila niti kapljica krvi.

Boji med paulisti in zvez-
nimi četami se še zmerom na-
daljujejo in so baje prav hu-
di. Težko pa je ugeniti, kdo
da zmaguje, ker poročata ge-
neralna štaba obeh strank o
samih uspehih.

KONGRES VOJNIH POHA- BLJENCEV

Pretekli dnevi se je vršil na
Dunaju mednarodni kongres
vojnih pohablencev in bivših
bojnikov. Zborovalci so o-
dobrili resolucijo, v kateri po-
zivajo narode vsega sveta,
naj zastavijo vse svoje sile
za to, da bo razorožitvena
konferenca obrodila uspeh in
se tako prepreči nevarnost
izbruha nove vojne, ki bi po-
greznila svet v anarhijo in
barbarstvo.

GENERAL IBAÑEZ BO IMENOVAN ZA POSLANI- KA V BUENOS AIRESU

General Ibañez, bivši čilski
diktator, bo imenovan za za-
stopnika čilske republike pri
argentinski vladi, katera je
v to imenovanje že privolila.

DON ALFONSO V TRSTU

Bivši španski kralj si pre-
ganja dolgčas s potovanjem
po Evropi. Pretekli teden je
bil v Budimpešti, odkoder se
je odpeljal v Trst, da si ogleda
tudi to mesto.

DAVEK ZA FAŠISTIČNE ORGANIZACIJE

Italijanska vlada je odre-
dila, da morajo odslej vsi la-
stniki javnih lokalov, kakor
kavaren, barov, restavracij
in hotelov, nalepiti na raču-
ne, ki jih izstavlja gostom,
poseben kolek od 5 stotink.
Dohodki tega novega davka

bodo šli za fašistične dobro-
delne ustanove.

VESTI IZ MEKSIKA

Predsednik Meksika, inžen-
er Ortiz Rubio, izvoljen leta
1930. za dobo šestih let, je
v nedeljo podal ostavko, ka-
teru je kongres sprejel. Za
njegovega naslednika je bil
izvoljen general Abelardo
Rodriguez. Pravijo, da je Or-
tiz Rubio odstopil zato, ker
se je v revolucijski stranki,
kateri je pripadal, pojavila
proti njemu velika opozicija
in je baje obstojala celo ne-
varnost oborožene vstaje. Da
bi preprečil prelivanje krvi,
se je umaknil.

SMRT BIVŠEGA VELIKE- GA MOJSTRA ITALIJAN- SKIH PROSTOZIDARJEV

Pretekli teden je umrl v
Pistoji bivši veliki mojster
italijanskih framasonov Do-
mizio Torrigiani.

Ko so leta 1926. italijanski
fašisti izvršili ofenzivo proti
framasonskim ložam in je
kmalu zatem rimska vlada
prepovedala sleherno delova-
nje italijanskim prostozida-

RAZNE VESTI

rjem, je policija aretirala To-
rrigiani ter ga poslala v
konfinacijo na otok Lipari.
Zdravstveno stanje "velikega
mojstra", ki je že prej bole-
hal, pa se je kmalu zelo po-
slabšalo radi bivanja na ne-
zdravem otoku, kjer je kon-
finiranih tudi mnogo naših
rojakov. Mussolini ga je poz-
neje pomilostil, vpoštevajoč
njegovo bolezen. Torrigiani
se je tako rešil konfinacije,
a v Pistoji, kjer se je naselil,
ga je čakala smrt.

ŽRTVE EKSPLOZIJE

Pri Ceajni, vasi, ki je 11
km oddaljena od Bukarešta,
je zletelo v zrak veliko skladišče
municije. O 17 vojakih,
ki so bili tam na straži, ni
nobenega sledu. Eksplozija
je povzročila tudi veliko ma-
terialno škodo, katero cenijo
na pol milijona dolarjev.

KAJ JE S TURATIJEM?

V zadnji številki smo poro-
čali, kako je neki fašistični
rinski list doletela zaplemba,
ker je bil napisal neke stvari
o bivšem glavnem tajniku
Mussolinijeve stranke Tura-
tiju. Sedaj pa javljajo iz Ri-

ma, da so Turatija internira-
li v neki privaten sanatorij,
ker da "boleha radi živčne
bolezni, ki zahteva dolgo do-
bo popolnega miru."

POMORSKO OBOROŽEVA- NJE

Angleški admiraljat je na-
ročil ladjedelnicam tri nove
križarke; začel je s tem izva-
jati načrt za nadomestitev za-
starelih vojnih edinic z novi-
mi. Vlada bo dala zgraditi
vsega skupaj 22 modernih
vojnih ladij.

Skoro istočasno je franco-
sko pomorsko ministrstvo na-
znanilo, da bo pospesilo gra-
dnjo velike 26.500-tonske kri-
žarke "Dunkerque". V Ita-
liji pa so pretekli teden splo-
vili novo križarko "Bolzano".

POLOŽAJ V EKVADORJU

Revolucija v Ekvadorju,
katero je izzval in vodil Bo-
nifaz, je zahtevala mnogo
človeških žrtev. Ko so upor-
niki položili orožje in je vla-
da spet prišla do oblasti, je
vojni minister objavil poročilo,
v katerem pravi, da je v
samem glavnem mestu padlo,
v pouličnih bojih, približno

800 oseb.

Vodstvo izvrševalne oblasti
je prevzel, glasom ustavnih
določb, predsednik senata
Guerrero, ki je tudi imeno-
val novo vlado.

Bonifaz, ki je povzročil to-
liko prelivanja krvi, je sre-
čno rešil lastno kožo, ker se
je zatekel na poslaništvo
Združenih držav.

Katastrofalna eksplozija granate

V nedeljo, dne 31. julija
t. l., se je pripetila v gozdu
blizu Saleza pri Zgoniku stra-
šna nesreča, ki je napravila
globok vtis na vse prebival-
stvo iz Zgonika in bližnje o-
kolice. V gozdu so se igrali
otroci, ki so pod neko rušo
nenadoma našli granato, ki
je bila obležala tam že v ča-
su zadnje svetovne vojne.
Dečki so se takoj domenili,
da bodo granato razstrelili.
Odnegli so jo do neke jame.
Tam so jo položili na plošč-
nato skalo in jo pričeli obme-
tavati s kamenjem. Nenado-
ma je s silnim pokom eksplo-
dirala. Le trem otrokom se ni
nič zgodilo in so vsi prestra-
šeni zbežali. Štirje fantiči,
13-letni Ivan Doljak, 14-letni
in 15-letni Ludvik Budin iz
Samatorce ter 15-letni Josip
Škerlj iz Saleza so obležali
pred jamo težko ranjeni, 14-
letnega Ivana Rebulo iz Sa-
leza pa je vrgla granata na
rob prepada, kjer je obvisel
na nekem grmičju. Ko so lju-
dje že pozno zvečer priklicali
reševalni avto iz Trsta, je
zdravnik dognal pri Doljaku
veliko zevajočo rano na tre-
buhu. Imel je tudi razbito de-
sno koleno in več manjših
ran na rokah in nogah. Ro-
man Budin je imel obraz ves
iznakažen, njegov brat Lud-
vik pa nalomljeno hrbtenico
in ranjeno levo roko. Med
tem so sanitežji rešili Ivana
Rebulo, ki se mu je hlačnica
že trgala, tako da bi bil sko-
ro padel v prepad. Boril se
je že s smrtjo. Imel je stra-
šno rano na levem sencu, zlo-
mljeno nogo in skoro docela
raztrgan trup. Med potjo v
bolnišnico, kamor so odpelja-
li njega in tri ostale dečke,
je izdihnil.

**Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in od-
govornega zdravnika, zatecite se na**

**CLINICA MEDICA
CANGALLO
D. A. GODEL**

Zdravljenje po ravnateljstvu dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE - KAPAVCA**

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJE-
NJE PO FRANCOŠKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Zenske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. —
Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

**Razširjajte
SLOVENSKI
TEDNIK**